

Gemeenteraad Harderwijk
t.a.v. raadsfractie PvdA en GroenLinks
Postbus 149
3840 AC HARDERWIJK

datum: 3 september 2025
ons kenmerk: 02430000222429 / 02430000772221
uw brief van:
uw kenmerk:
onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen van PvdA en GroenLinks over de stemmal

Geachte Wilco Bos en Wietske Hollanders,

Op 13 juli 2025 stelde u vragen over ons besluit geen gebruik te maken van een stemmal tot het nieuwe stembiljet landelijk is ingevoerd. In deze brief geven wij u antwoord op uw vragen.

Allereerst willen wij u onze overwegingen meegeven die leidden tot ons besluit:

1. Door beperkte middelen worden keuzes gemaakt voor toegankelijkheid en inclusie. De voorkeur gaat uit naar het inzetten van de beschikbare middelen op de behoeften waar een zo groot mogelijke doelgroep gebruik van kan maken. Om die reden heeft Stichting Accessibility, onderdeel van Bartiméus voor ons onderzocht welke hindernissen inwoners ervaren in het stemmen en hoe de toegankelijkheid kan worden verbeterd. In het rapport, naar aanleiding van dit onderzoek, wordt de stemmal niet gezien als een universele oplossing voor personen met een visuele beperking. De reden hiervoor is dat sommige mensen die slecht zien baat hebben bij andere ondersteuning.
2. De Kiesraad zegt dat er geen wettelijke plicht bestaat om een stemmal aan te schaffen en deze beschikbaar te stellen in een stemlokaal. Het is aan het college om te besluiten tot de aanschaf van een stemmal en een stembox. De afweging die het college maakt bij deze keuze verschilt per gemeente.
3. Voor iedere verkiezing moet een stemmal opnieuw per stembureau gemaakt worden. Daardoor is het een dure voorziening voor een enkeling die daar gebruik van maakt.

organisatie eenheid: Team Vergunningverlening, Informatievoorziening & Beheer
behandeld door: I.M. Noordijk
telefoonnummer: 0341 411 455
bijlage(n): -

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

4. Er is geen informatie beschikbaar over de doelgroep en dus van het aantal potentiële gebruikers voor de stemmal.
5. Er is een nieuw stembiljet ontwikkeld, dat in enkele experimenteer gemeenten wordt gebruikt. De verwachting is dat -afhankelijk van de resultaten- het nieuwe stembiljet vanaf 2027 door iedere gemeente gebruikt kan gaan worden. Het formaat van het nieuwe stembiljet is voor iedere verkiezing gelijk. Daardoor is het mogelijk de stemmal eenmalig aan te schaffen en bij iedere verkiezing in te zetten. Afhankelijk van de kosten is het mogelijk deze voorziening in meerdere stemlokalen aan te bieden.
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft FabLab Den Haag (de huidige en enige leverancier van de stemmal) laten weten dat het de bedoeling is dat alle stembureaus te zijner tijd de universele stemmal zullen hebben.

Vraag 1:

Bent u bereid om deze beslissing te heroverwegen en een stemmal aan te schaffen voor inzet in twee stemlokalen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1:

Nee,

De beslissing wordt heroverwogen na invoering van het nieuwe stembiljet. De reden daarvoor zijn hierboven vermeld.

Vraag 2:

U geeft aan dat een stemmal duur is, omdat deze per stembureau gemaakt moet worden. Verandert deze argumentatie als de stemmal slechts voor twee stemlocaties ingezet hoeft te worden? Zo ja, hoe?

Antwoord 2:

Nee.

Een stemmal moet voor iedere verkiezing en stembureau opnieuw gemaakt worden. Er zijn aanvullende kosten zoals een Stembox, incl. abonnement en er is een verbreed stemhokje nodig. Voor 2 stembureaus gaat het om een bedrag van € 11.722,32. Daarnaast worden kosten gemaakt voor onder andere ongevouwen stembiljetten, extra ondersteuning en training van stembureauleden, inzet van het verkiezingsteam in de voorbereidingen.

NB.

De gemeente Ermelo biedt op stembureau restaurant Bon Apétit van Proson (Productiecentrum van Bartiméus) een stemmal aan met audio ondersteuning. Kiezers uit onze gemeente kunnen daar -bij de aankomende verkiezingen- met een kiezerspas stemmen. Met een Viavé pas kan gebruik gemaakt worden van de regiotaxi, maar er kan ook een ANWB automaatje aangevraagd worden.

Wij gaan ervan uit dat wij hiermee uw vragen hebben beantwoord. Mocht u toch nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevrouw I.M. Noordijk van team Vergunningverlening, Informatievoorziening & Beheer via i.noordijk@harderwijk.nl of telefoonnummer 0341 411 455.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'F.H.W. de Jong', written over a faint horizontal line.

mevrouw F.H.W. de Jong
secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Joon', written over a faint horizontal line.

de heer J. Joon
burgemeester